

ANTONI MARCHEWKA

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Strz. Antoni Marchewka ur. w 1901 r., rolnik, żonaty.

2. i 3. Data i okoliczności zaaresztowania; nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

23 września 1939 r. pod Hrubieszowem zostałem zabrany do niewoli z rezerwy policji, miejsca stałego postoju [nieczytelne]. Zawieźli nas ok. 200 km do Oleska, tam zakwaterowali.

4. Życie w obozie, więzieniu:

W nocy byliśmy pod strażą, w dzień chodziliśmy do pracy na szosie i przy robotach ziemnych od godz. 6.00 do późnego wieczora. Zarobków tam nie było, bo za dwa lata pracy nie zarobiłem więcej jak 50 rubli. Warunki mieszkaniowe i higiena były możliwe.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Jeńcy to Polacy, Ukraińcy i Białorusini.

6. Stosunek władz NKWD do Polaków:

NKWD-ziści twierdzili zawsze, że kraju my już więcej oglądać nie będziemy. O Polsce nie mieliśmy żadnych wiadomości.

7. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska była dobra, bo byli Polacy lekarze. Śmiertelność nieznaczna.

8. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączność z krajem i rodziną była dozwolona, jednak listów i przesyłek od rodzin nie otrzymywałem.

9. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Po rozpoczęciu wojny sowiecko-niemieckiej, 28 czerwca 1941 r. wymaszerowaliśmy z Brodów przez Złoczów, Tarnopol, Płoskirów do Złotonoszy. Maszerowaliśmy przez 18 dni i nocy. Na

terenach Polski odżywiali możliwie, a już na terenach radzieckich dawali jedną bułkę chleba na 40 żołnierzy, bez wody, a jeśli by ktoś spróbował wyjść w bok, był bity, a nawet zabijany. Kto osłabł, nie mógł iść, dobijali go bagnetem, tak że zginęła po drodze jedna czwarta żołnierzy. W Złotonoszy załadowali nas do pociągów i wywieźli do Starobielska.

3 września 1941 r. pod dowództwem polskim wyjechaliśmy do Tockoje. W Starobielsku wypłacili nam po 500 rubli.

Obecnie przynależny jestem do Ośrodka Zapasowego [i] Etapów [Armii], poczta polowa 112.

Miejsce postoju, 4 marca 1943 r.